

Funkcjonowanie polskiego przemysłu lekkiego na jednolitym rynku po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej

SPIS TREŚCI

1. Wstęp 3
2. Rozdział I Warunki funkcjonowania polskiego przemysłu lekkiego. 8
 - 1.1. Analiza warunków funkcjonowania polskiego przemysłu lekkiego 9
 - 1.2. Inne powody kryzysu przemysłu lekkiego w Polsce. 17
3. Rozdział II Szanse i zagrożenia dla przemysłu lekkiego w świetle funkcjonowania na Jednolitym rynku Unii europejskiej. 21
 - 2.1. Rynek Jednolity. 21
 - 2.2. Szanse i zagrożenia dla przemysłu lekkiego 25
4. Rozdział III Uregulowania prawne i administracyjne jednolitego rynku Unii Europejskiej. 29
 - 3.1 Polityka handlowa i celna w Unii Europejskiej. 29
 - 3.2. Instrumenty protekcji uwarunkowanej. 33
 - 3.3. Reguły pochodzenia towarów. 37
 - 3.4. Możliwe dotacje dla Polskie ze środków Unii 41
5. Rozdział IV Ocena polskiego przemysłu lekkiego w kontekście członkostwa Polski w Unii. 47
 - 4.1. Analiza SWOT 48
 - 4.2. Syntetyczna analiza SWOT 54
 - 4.3. Podsumowanie i wnioski 54
6. Bibliografia 58

WSTĘP

„Funkcjonowanie polskiego przemysłu lekkiego na Jednolitym Rynku po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej”

Polska w niedługim okresie prawdopodobnie stanie się pełnoprawnym członkiem Wspólnot europejskich i uzyska pełny i niczym nieograniczony dostęp do jednego z największych rynków zbytu na świecie. Będzie miało to istotne znaczenie dla polskich przedsiębiorstw działających we wszystkich gałęziach gospodarki. Ja w mojej pracy chciał bym poruszyć problemy oraz perspektywy polskiego przemysłu lekkiego w świetle przyszłego członkostwa w UE. Akcesja Polski do struktur unijnych stanowi dużą szansę dla tej gałęzi gospodarki biorąc pod uwagę obecną sytuację przedsiębiorstw tego sektora. Od 1995 roku tempo rozwoju tej branży spadło a w ostatnich latach wykazuje tendencję regresyjną. Sytuacja taka spowodowana jest przez wiele czynników, które omówię w dalszej części pracy. Przyjrzawszy się bliżej problemom tego sektora oraz szansą jakie oferuje członkostwo w Unii uważam, że na obecnym etapie rozwoju przemysłu lekkiego, zaistnienie przedsiębiorstw tego sektora na Unijnym rynku stanowi dla nich szansę na rozwój i zwiększenie konkurencyjności oferowanych produktów.

Przemysł lekki to gałąź przemysłu przetwórczego, której głównym zadaniem jest zaspokajanie podstawowych potrzeb ludności w trzech dziedzinach:

- przemysł włókienniczy,
- przemysł odzieżowy,
- przemysł skórzano-obuwniczy.

Polski przemysł lekki ma szczególne znaczenie dla polskiej gospodarki zarówno jako pracodawca zatrudniający około 238 tys. osób (tj. 10,3% ogółu pracujących w przemyśle), jak również eksporter sprzedający towary za blisko 3200 mln. USD (tj. 11,9% eksportu ogółem). Jego udział w wartości przychodów ze sprzedaży produktów w 1999 roku w skali przemysłu wyniósł 3,5% co plasowało go na 10 miejscu wśród sektorów przemysłu krajowego. Jednak jego udział w produkcji globalnej oraz wartości dodanej brutto od roku 1995 systematycznie zmniejsza się, tak w skali gospodarki jak i przemysłu.

Zadłużenie przemysłu lekkiego wynosiło w 1999 roku 1334 mln zł i było wyższe o ponad 12% niż w roku 1998. Udział zadłużenia przemysłu lekkiego w zadłużeniu przemysłu ogółem stanowił w 1999 roku ponad 2,2% i był o ponad 0,2% niższy niż w roku poprzednim. Do regionów o najwyższej alokacji przedsiębiorstw przemysłu lekkiego możemy zaliczyć województwo łódzkie, mazowieckie, wielkopolskie, śląskie i dolnośląskie, skupiające ponad 60% ogółu przedsiębiorstw przemysłu lekkiego. W regionach tych skupionych jest ponad 58% ogółu przedsiębiorstw

zatrudniających powyżej 250 osób.

Obecnie polski przemysł lekki znajduje się w bardzo złej kondycji. Mimo dużego stopnia prywatyzacji nie udało się zmodernizować parku maszynowego i doścignąć standardów europejskich. Polskie firmy tego sektora zajmują się głównie przerobem uszlachetniającym, gdyż wymaga on znacznego udziału siły roboczej, a głównym atutem polskich firm jest właśnie tania i doświadczona kadra pracownicza. Mimo wszystko prowadzenie tego typu działalność nie pozwala na uzyskiwanie wysokich dochodów a co za tym idzie środki przeznaczone na inwestycje i rozwój są raczej skromne i nie pozwalają na doścignięcie konkurencji zachodniej.

Także prawo polskie oraz niska ochrona wewnętrznego rynku przed krajami z bliskiego wschodu oraz Azji pozostawia wiele do życzenia. Produkty pochodzące z tych krajów dzięki bardzo niskim ceną niszczą i tak będące w złej kondycji finansowej polskie firmy. Szansą dla polskiego przemysłu lekkiego jest przyszłe wstąpienie naszego kraju do struktur Unijnych. Jednakże perspektywa integracji z Unią Europejską wiąże się z koniecznością dostosowania polskiego przemysłu lekkiego do funkcjonowania w warunkach wspólnego rynku co wymaga przede wszystkim wzmocnienia konkurencyjności wyrobów tego przemysłu.

Przemysł lekki jest przedmiotem szczególnego zainteresowania ze strony zarówno Unii Europejskiej jak również Światowej Organizacji Handlu - WTO, postrzegany jako wrażliwy ze względu na występującą w tym sektorze nadprodukcję (wyroby przemysłu lekkiego stanowią znaczącą pozycję w światowym rynku wyrobów konsumpcyjnych). W związku z tym funkcjonowanie tego przemysłu objęte jest specyficznymi rozwiązaniami prawnymi zarówno w ramach Światowej Organizacji Handlu, jak również w Unii Europejskiej. Istotne znaczenie ma wysoka pracochłonność w przemyśle wytwarzającym te wyroby, a co za tym idzie, wielkość zatrudnienia i wysokość środków zaangażowanych w procesy produkcyjne.

Członkostwo w UE umożliwi Polsce rozszerzenie dostępu do rynku światowego poprzez znoszenie, zgodnie z ustalonym harmonogramem, taryfowych i pozataryfowych barier w eksporcie krajowych produktów. Jednocześnie polski rynek stanie się bardziej narażony na konkurencję wyrobów z niektórych krajów o dużej koncentracji tego przemysłu. Wynika z tego, że polskie przedsiębiorstwa przemysłu lekkiego po wstąpieniu naszego kraju do Unii natrafią zarówno na

wiele możliwości ale także i zagrożeń. Związane jest to głównie z tym, że firmy te zostaną niejako zmuszone do działania na Jednolitym rynku. Pojęcie Jednolitego Rynku należy do podstawowych elementów rozumienia idei i praktyki obecnego etapu integracji europejskiej.

Dla polskich firm, przyzwyczajonych do działania w warunkach nie dość stabilnego systemu administracyjnego i prawnego, ulegającego niejednokrotnie naciskom różnych grup interesów lub deformowanego przez arbitralność administracyjnych decyzji, zasada ujednolicenia przepisów prawa oraz praktyki gospodarczej i administracyjnej przyniesie istotną ulgę. Oznacza ona bowiem większą przewidywalność ich sytuacji oraz większą zdolność i swobodę działania w skali rynku całej Unii Europejskiej. Jednocześnie z zasady Jednolitego Rynku wynika dla przedsiębiorców konieczność znajomości i stosowania przepisów obowiązujących w całej Wspólnocie.

Wpływa stąd także istotne ograniczenie możliwości stosowania autonomicznych rozwiązań lokalnych w skali rynku narodowego, w tym także środków ochronnych w handlu, przepisów technicznych, reguł podatkowych i wielu innych uregulowań. Granice rynku narodowego zacierają się bowiem na rzecz jednolitego obszaru integracji. Po uzyskaniu członkostwa w UE rynek polski będzie zatem integralną częścią Jednolitego Rynku, z wszystkimi wynikającymi stąd prawami i obowiązkami dla przedsiębiorców i ich firm.

Polskie przedsiębiorstwa będą musiały więc zaadaptować się do nowych warunków.

Przede wszystkim należy zwrócić uwagę na takie aspekty funkcjonowania jednolitego rynku jak: . Swobodny przepływ towarów – Unia stworzyła swoisty wewnętrzny rynek obejmujący obszar bez granic wewnętrznych, którego zadaniem jest zapewnienie swobodnego przepływu towarów. I z punktu widzenia prawnego i handlowego jest to przestrzeń zbliżona do terytorium jednego państwa. Aby umożliwić działanie tak wielkiego jednolitego rynku wyeliminowano następujące bariery:

- § taryfowe, poprzez utworzenie unii celnej między państwami członkowskimi,
- § parataryfowe, tj. fiskalnych,
- § pozataryfowe, np. ilościowych, jakościowych.

Takie rozwiązanie wymiany towarów pozwoli polskim przedsiębiorstwom przemysłu lekkiego na pełen niczym nie ograniczony dostęp do rynku Unii.

Pozwoli to na redukcję kosztów związanych z odprawami granicznymi i uzyskiwaniem odpowiednich certyfikatów pozwalających na sprzedaż danych wyrobów na terenie Unii. Jednakże należy zauważyć, że po przystąpieniu do Unii polski rynek nie będzie w żaden sposób chroniony przed napływem towarów z innych krajów członkowskich co z pewnością wpłynie na zaostrzenie się konkurencji.

Reguły pochodzenia towarów - Jest to zbiór szczegółowych przepisów regulujących sposoby wyznaczania kraju z jakiego dany towar pochodzi. Ma to duże znaczenie dla polskich przedsiębiorstw przemysłu lekkiego, gdyż produkty tej branży charakteryzują się dużym zróżnicowaniem półproduktów ze względu na pochodzenie. A jeśli firmy chcą korzystać w pełni z niczym nieograniczonej wymiany wewnątrz Unii muszą udowodnić że dany produkt spełnia Unijne przepisy względem pochodzenia i może zostać uznany za wyrób pochodzący z Polski.

Cła w Unii Europejskiej - jako, że w wewnętrznym rynku Unii cła zostały zniesione a rynek zewnętrzny objęty jest wspólną taryfą celną identyczną dla wszystkich krajów członkowskich to polscy przedsiębiorcy muszą zapoznać się z tymi nowymi zasadami gdyż będą one miały istotny wpływ na wymianę towarową i handel zagraniczny zarówno w dziedzinie eksportu jak i importu krajami unii oraz partnerami spoza wspólnoty.

.Inne pozataryfowe bariery mające na celu regulację wymiany międzynarodowej - Dumping, subwencje itd. Wszystkie te elementy będą po wstąpieniu Polski do Unii uwarunkowane przez prawo Wspólnotowe. Ma to istotne znaczenie o tyle, że do tej pory polska opierała się na własnych przepisach w dziedzinie ochrony rodzimego przemysłu, a przepisy Unijne odbiegają od rodzimych uregulowań. Pomoc dla Polskie ze środków Unii.

Środki z różnych programów regionalnych Unii - Będą one miały duże znaczenie dla polskiego przemysłu lekkiego, gdyż środki płynące ze Wspólnoty mogą zapewnić lepsze warunki rozwoju dla polskich przedsiębiorstw niż te którymi obecnie dysponuje Polska.

Ponadto przystąpienie Polski do Unii niesie ze sobą wymierne korzyści. Po pierwsze jako członek wspólnoty Polska stanie się krajem o większym niż dotychczas stopniu bezpieczeństwa a co za tym idzie zaistnieje sytuacja

zachęcająca zagranicznych inwestorów do inwestowania w naszym kraju, także w przedsiębiorstwa przemysłu lekkiego. Będzie to istotna zmiana w porównaniu do sytuacji obecnej, gdy kapitał zagraniczny obawiając się ryzyka nie chętnie transferuje swoje środki oraz posiadaną technologię do naszego kraju. Ponadto dzięki liberalizacji usług bankowych polscy przedsiębiorcy uzyskają łatwiejszy i tańszy dostęp do kredytów mogących się przyczynić do restrukturyzacji polskiego przemysłu lekkiego. Także zwiększona konkurencja w sposób długofalowy przyczyni się do wzmocnienia tego sektora po przez eliminację słabszych podmiotów i konsolidację firm bardziej konkurencyjnych a także nawiązanie bliższej współpracy z przedsiębiorstwami zachodnimi. Moja praca będzie obejmowała opis procesów dostosowawczych oraz szanse i zagrożenia płynące dla polskich przedsiębiorstw z uczestnictwa w Jednolitym Rynku po przystąpieniu do Unii Europejskiej w porównaniu do sytuacji panującej obecnie.

Prace swoją podsumuje przeprowadzeniem analizy SWOT opracowanej w świetle przyłączenia się Polski do struktur Unijnych, na podstawie tej analizy postaram się opracować strategię dostosowawczą dla przedsiębiorstw przemysłu lekkiego opisującą wykorzystanie posiadanych mocnych stron branży oraz szans płynących z członkostwa. Nie miałem większych problemów z uzyskaniem potrzebnych materiałów. Dzięki „Strategia dla przemysłu lekkiego na lata 2000-2005” uzyskałem materiały opisujące obecny stan przemysłu lekkiego, a korzystając z publikacji na temat funkcjonowania Jednolitego rynku pozyskałem informacje na temat szans i zagrożenie jakie płyną dla Polski w świetle członkostwa. Pozwoliło mi na opracowanie odpowiedniej strategii rozwojowej dla przemysłu lekkiego

Liczba stron	60
Nazwa Szkoły Wyższej	Wyższa Szkoła Zarządzania / TPOU w Warszawie
Rodzaj pracy	licencjacka
Rok oddania	2002

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę [pisanie prac](#) - sprawdzony serwis!